

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 87 | 14-20 Şubat 2022

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 227 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş belgesinde](#) söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

15 Şubat: Bir muhalefet milletvekili, 11 aylık bir çocuk annesi olan Sevim Yıldırım'ın, son bir buçuk yıl içerisinde doğum yapmış kadınların hapis cezalarının ertelenmesini öngören yasalara rağmen tutuklanarak cezaevine gönderildiğini [duyurdu](#).

17 Şubat: Adli Tıp Kurumu, bir mahkemeye [sunduğu](#) raporunda, tutuklu Kürt siyasetçi Aysel Tuğluk'un hafif kognitif bozulma yaşamakla birlikte durumunun cezaevinde kalmaya uygun olduğunu belirtti. Demans belirtileri gösteren Tuğluk hakkında insan hakları grupları bir süredir tahliye çağrısında bulunuyordu.

17 Şubat: Gülen hareketiyle irtibatlı olma suçlamasıyla cezaevinde hapis cezasına mahkum edilen 65 yaşındaki ileri derece kanser hastası Ahmet Zeki Özkan'ın eşi, medyaya yaptığı açıklamalarda eşinin kötüleşen sağlık durumuna dikkat çekerek acilen serbest bırakılması [çağrısında bulundu](#).

19 Şubat: Anayasa Mahkemesi, yayınladığı bir [kararında](#), kişilerin aleyhinde tek delilin gizli tanık beyanı

olduğu hallerde dahi tutuklanmalarının yasaya uygun olduğuna hükmetti.

20 Şubat: Gülen hareketiyle irtibatlı olduğu suçlamasıyla tutuklu olan 82 yaşındaki işadamı Yusuf Bekmezci, cezaevinde [hayatını kaybetti](#). Daha önce bir İzmir mahkemesi, Bekmezci'nin sağlık sorunları nedeniyle cezasının infazının ertelenmesi yönündeki bir adli tıp kararını uygulamayı reddetmişti.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunç'tan](#) bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

15 Şubat: İstanbul polisi, mahkum yakınlarıyla dayanışmak için kurulmuş bir derneğin yöneticisi Esin Çelik'i [gözaltına aldı](#).

16 Şubat: Ağrı polisi, altı kişiyi 2015 yılında katıldıkları etkinlikler nedeniyle [gözaltına aldı](#).

17 Şubat: İstanbul'da polis, hasta mahkumlara ilişkin broşür dağıtan üç kişiyi geçici olarak [gözaltına aldı](#).

18 Şubat: İstanbul'da polis, bir işçi protestosuna müdahale ederek 100 kişiyi geçici olarak [gözaltına aldı](#).

18 Şubat: Ankara'da polis, bir kadın protestosuna müdahale ederek sekiz kişiyi geçici olarak [gözaltına aldı](#).

18 Şubat: İstanbul'da polis, hasta mahkumların durumuyla ilgili gösteri düzenleyen bir kişiyi [gözüaltına aldı](#).

18 Şubat: Hakkari Valiliği, il sınırları içerisinde her türlü açık hava toplantı ve gösterisini 15 gün boyunca [yasakladı](#).

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

14 Şubat: Mardin'de polis, 22 kişiyi sosyal medya mesajları ve Demokratik Toplum Kongresi'yle (DTK) irtibatları nedeniyle [gözüaltına aldı](#).

14 Şubat: Şırnak'ta polis, gazeteci Zeynep Durgut'u [gözüaltına aldı](#). Durgut 17 Şubat günü serbest bırakıldı.

14 Şubat: Bir Ankara mahkemesi, iktidar partisi üyesi İbrahim Halil Yıldız'a hakaret ettiği gerekçesiyle Emine Şenyasar'a [para cezası](#) verdi. Yıldız'ın koruma görevlileri Şenyasar'ın eşi ve iki çocuğunu katletmişti.

14 Şubat: Bir Denizli mahkemesi, sosyal medyada cumhurbaşkanına hakaret etme suçlamasıyla gözaltına alınan bir kişinin [tutuklanmasına](#) hükmetti.

15 Şubat: Erzurum'da polis, sosyal medyada cumhurbaşkanına hakaret ettikleri suçlamasıyla sekiz kişiyi [gözüaltına aldı](#).

15 Şubat: Bir İstanbul mahkemesi, Libya'da öldürülen bir Türk istihbarat görevlisi hakkında haber yaptıkları için hapis cezasına mahkum edilen gazeteciler Barış Pehlivan ve Murat Ağirel'in [tahliyesine](#) hükmetti. Gazeteciler gizli bilgi ve belgelerin açıklanması suçlamasıyla mahkum edilmişti.

15 Şubat: Bir Ankara mahkemesi, bazı Milli Savunma Bakanlığı görevlileri hakkında iddialar içeren dört köşe yazısına [erişim engeli](#) getirdi.

16 Şubat: Adana'da polis, sosyal medyada terörizm propagandası yaydıkları suçlamasıyla üç kişiyi [gözüaltına aldı](#).

16 Şubat: Mersin'de bir muhalefet partisinin gençlik teşkilatı üyeleri, yerel bir gazetenin ofisine [saldırdı](#). Olay, yerel gazetenin söz konusu partiyi ilgilendiren bir belediye yolsuzluğu iddiasını haberleştirmesinin ardından meydana geldi.

16 Şubat: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), bir gazetecinin Kıbrıs'la ilgili bazı yorumları nedeniyle Halk TV kanalına geçici yayın durdurma ve [para cezası](#) verdi.

17 Şubat: Bir İstanbul mahkemesi, bir haber nedeniyle cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla yargılanan gazeteci Gökhan Biçici'nin [beraatına](#) karar verdi.

17 Şubat: Bir Tunceli mahkemesi, sosyal medya mesajları ve yaptığı bir konuşma nedeniyle terörizmle suçlanan İnsan Hakları Derneği (İHD) yöneticisi Eren Keskin'in [beraatına](#) karar verdi.

18 Şubat: Kocaeli'de yerleşik yerel gazeteci Güngör Arslan, ofisinde uğradığı silahlı saldırı sonucu [hayatını kaybetti](#). Hadise, Arslan'ın yerel bir yolsuzluk iddiası hakkında yayın yapmasının ardından meydana geldi.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

15 Şubat: Kars'ta polis, İnsan Hakları Derneği (İHD) il yöneticisi Ziyadin Can'ı gözaltına aldı.

17 Şubat: Bir Tunceli mahkemesi, sosyal medya mesajları ve yaptığı bir konuşma nedeniyle terörizmle suçlanan İnsan Hakları Derneği (İHD) yöneticisi Eren Keskin'in [beraatına](#) karar verdi.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

19 Şubat: Anayasa Mahkemesi bir kararında, bir şüpheli aleyhindeki tek suç delilinin gizli tanık beyanı olduğu durumlarda dahi şüphelinin tutuklanmasının hukuka uygun olduğuna [hükmetti](#).

KÜRT AZINLIK

14 Şubat: Mardin'de polis, 22 kişiyi sosyal medya mesajları ve Demokratik Toplum Kongresi'yle (DTK) irtibatları nedeniyle [gözüaltına aldı](#).

14 Şubat: Batman'da polis dört HDP üyesini [gözüaltına aldı](#).

14 Şubat: Şırnak'ta polis, gazeteci Zeynep Durgut'u [gözüaltına aldı](#). Durgut 17 Şubat günü serbest bırakıldı.

14 Şubat: Manisa ve Batman'da polis, aralarında HDP üye ve yöneticilerinin de olduğu altı kişiyi [gözüaltına aldı](#).

15 Şubat: Kars'ta polis, aralarında bir HDP yöneticisinin de olduğu beş kişiyi [gözüaltına aldı](#).

15 Şubat: İstanbul'da polis, aralarında HDP üyelerinin de olduğu 10 kişiyi [gözüaltına aldı](#).

15 Şubat: Kocaeli'de polis iki HDP yöneticisini [gözüaltına aldı](#).

17 Şubat: Diyarbakır'daki bir temyiz mahkemesi, HDP milletvekili Kemal Bülbül'e terörizm suçlamaları nedeniyle verilen 6 yıl 3 aylık hapis cezasını [onadı](#).

17 Şubat: Adli Tıp Kurumu, tutuklu Kürt siyasetçi Aysel Tuğluk'un sağlık sorunları hakkında [hazırladığı](#) raporunda, Tuğluk'un hafif kognitif zayıflama yaşamakla beraber durumunun cezaevinde kalmaya uygun olduğunu belirtti. Tuğluk demans belirtileri gösteriyor ve insan hakları grupları bir süredir acilen serbest bırakılması yönünde çağrıda bulunuyordu.

17 Şubat: Bir meclis komisyonu, terörizmle suçlanan HDP milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının [kaldırılması](#) yönünde görüş bildirdi.

CEZAEVİ KOŞULLARI

14 Şubat: Bir İzmir cezaevi, hasta mahkumlar Fatma Özbay ve Siya Çınar'ın hastane sevklerini [yapmadı](#).

15 Şubat: Bir Adana cezaevi, ağız içi arama dayatmasını reddeden mahkum Fatih Özgür Aydın'ın hastane sevkini [yapmadı](#). Crohn hastası olan Aydın için doktorlar felç riski uyarısında bulunuyor.

19 Şubat: Mersin'de bir cezaevi, mahkumların haftalık video ve telefon görüşmelerini [kısıtladı](#), mahkumların hükümete muhalif iki gazeteye erişimini engelledi ve bazı mahkumlara gönderilen kargoları teslim etmedi. Cezaevi yönetiminin ayrıca kelepçeli muayeneyi kabul etmeyen mahkumların tedavisine de engel olduğu duyuruldu.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

17 Şubat: Bir Van mahkemesi, 2014 yılında bir Afgan göçmeni yumruklayarak öldüren bir polis memuruna yalnızca beş aylık bir hapis cezası [verdi](#).

19 Şubat: İstanbul'da yaşayan 69 yaşındaki Suriyeli mülteci Ahmad Rafik Olabi, kendini polis memuru olarak tanıtan üç kişi tarafından evinde [öldürüldü](#). Cinayetle ilgili olarak üç şüphelinin gözüaltına alındığı duyuruldu.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

14 Şubat: Şanlıurfa'daki bir cezaevinde gardiyanlar, bir koğuş araması sırasında mahkumlara fiziksel [saldırıda](#) bulundu ve bazı kişisel eşyalara el koydu.

15 Şubat: Bingöl'de jandarma görevlileri, bir ev baskını sırasında gözüaltına aldıkları bir kişiye ve aile üyelerine fiziksel [şiddet](#) uyguladı.

16 Şubat: Afyon'daki bir cezaevinde gardiyanlar Fırat Beyazıt adlı bir mahkuma fiziksel [şiddet](#) uyguladı ve Beyazıt'ı çıplak aramaya maruz bıraktı.

17 Şubat: Bir Van mahkemesi, 2014 yılında bir Afgan göçmeni yumruklayarak öldüren bir polis memuruna yalnızca beş aylık bir hapis cezası [verdi](#).

KADIN HAKLARI

14 Şubat: Bianet tarafından yayımlanan [verilere](#) göre, 2021 yılında en az 339 kadın erkekler tarafından öldürüldü, en az 793 kadın erkek şiddetine maruz kaldı.

16 Şubat: Medyada yer alan [haberlere](#) göre, dört kadını öldürdüğü için Belçika'da müebbet hapis cezasına mahkum edilen bir Türk, cezasının geri kalanını çekmek üzere Türkiye'ye iade edilmesinden altı yıl sonra serbest bırakıldı.